

J&T 98

Pojišťovny ztraktivnily životní pojištění

Aby životní pojištění fungovalo, tedy pojišťovna zaplatila vše a rychle je třeba mít přehled o novinkách na trhu.

strana 5

Nebuďme nevděční

Solidní jízdu předvedly v posledních týdnech akciové trhy téměř po celém světě.

strana 9

Stačí jen šlápnout do pedálů

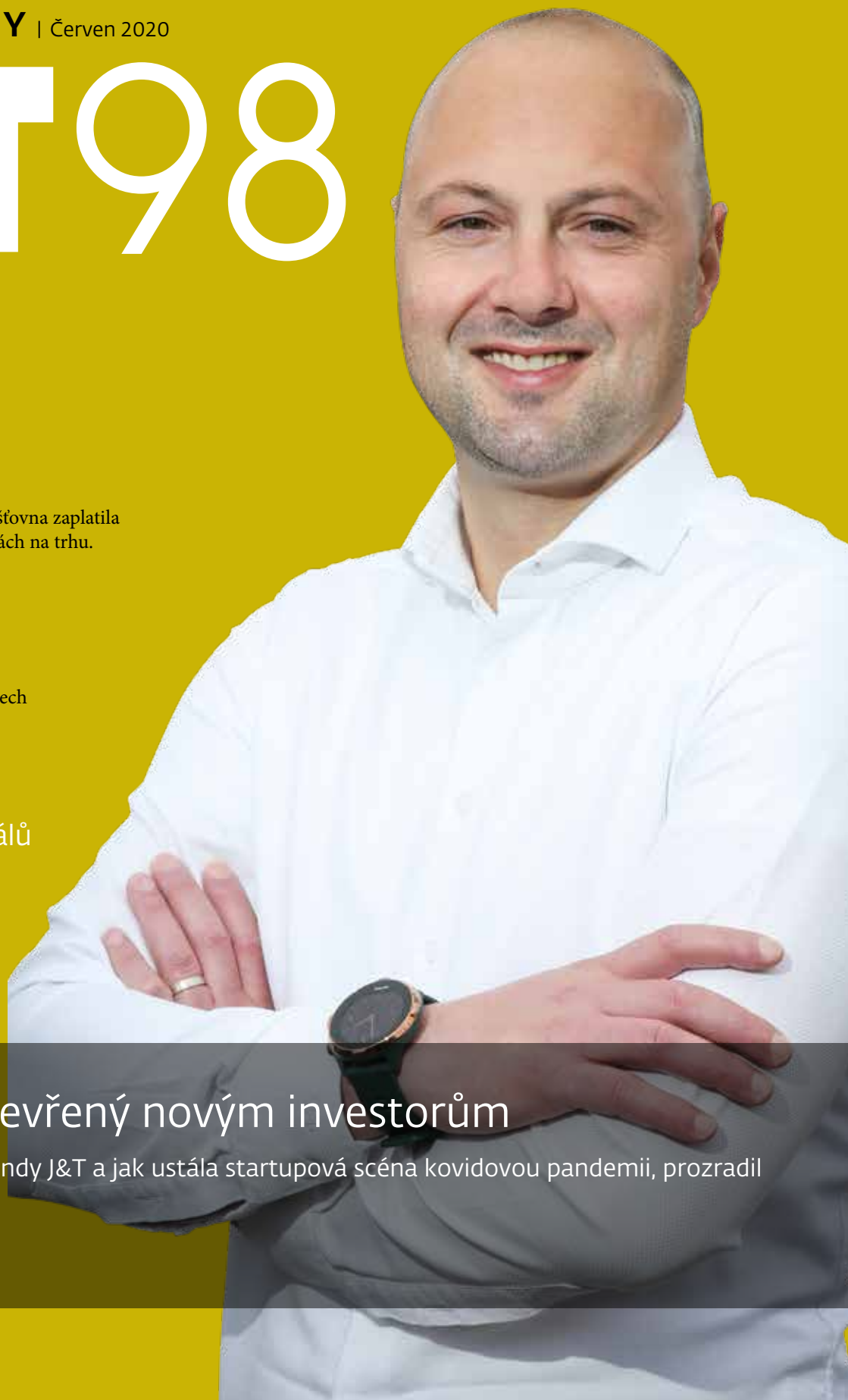
Zájem Čechů o cyklistiku skokově stoupl, jaké jsou nové trendy v hobby cyklistice?

strana 10

J&T Ventures je otevřený novým investorům

Jak si stojí venture kapitálové fondy J&T a jak ustála startupová scéna kovidovou pandemií, prozradil Adam Kočík.

strana 6

Děti do ústavů nepatří

Institut odebrání dětí z rodiny by měl být krajním řešením v krajních situacích, upozorňuje dětský psycholog Radek Ptáček.

strana 14

Ragby mě snad jednou bude živit

Martin Cimprich, ragbista roku 2019, by se rád věnoval ragby na profesionální úrovni, myslí ale i na zadní vrátka.

strana 20

Červen bude o naději

Covid a zase covid. Kolem tohoto slova se teď všechno točí. V Evropě a USA už dochází k postupnému oživování ekonomiky, novým ohniskem pandemie se stala Jižní Amerika. Analytici však začínají být mírně optimističtí a věří, že teď už se všechno začne rozjíždět.

I v květnu bylo tématem číslo jedna dění kolem pandemie covid-19, avšak více se začal rozdělovat vývoj v jednotlivých geografích. V Evropě a USA již pandemické křivky umožnily rozvolňování preventivních opatření a postupné otevírání ekonomik či přinejmenším konkretizaci plánů na znovunastartování společnosti. Čínská data naznačují, že v základním scénáři by mohlo docházet v Evropě i USA k postupnému nástupu oživování téměř zastavených ekonomik. Naopak Rusko a například Turecko teprve začínaly hovořit o zplošťování epidemiologické křivky a Jižní Amerika se dostává na konci května do svého vrcholu, co se denního počtu nakažených týče. Jižní Ameriku tedy můžeme označit za nové ohnisko pandemie.

„Jak již bylo naznačeno, v Evropě a USA se ke konci měsíce sledovalo, co udělá s počty nakažených postupné rozvolňování, a i v tomto bodě jsou prozatím dosahovány uspokojivé výsledky. Z tohoto pohledu panovala pozitivní nálada, ale i obezřetnost vzhledem k tomu, že rizika jsou stále otevřená a je potřeba je brát na zřetel,“ říká hlavní ekonom J&T Banky Petr Sklenář.

CENTRÁLNÍ BANKY V KVĚTNU BEZ ZASEDÁNÍ

V květnu nebyly na programu zasedání ani ECB, ani Fedu, ale záplava likvidity byla na trhu patrná. Výnosy na státních dluhopisech buď stagnovaly (USA), nebo pokračovaly v poklesu (jižní Evropa), kde to bylo ještě možné. Kreditní prémie korporátních dluhopisů se dále zmenšovaly. Podporována pak byla i riziková aktiva, což bylo patrné na akciových indexech. Začátkem června ECB dle očekávání nezměnila sazby, ale zvýšila program PEPP o 600 mld. EUR a prodloužila o rok.

ROPA ZA ZÁPORNÉ CENY

Ropa byla z počátku měsíce velmi sledovaným tématem. Především poté, co jsme v dubnu viděli i záporné ceny na dubnovém kontraktu WTI. Avšak v průběhu května, kdy vstoupila afektivně v platnost nová dohoda OPEC+ na snížení produkce o 10 % světové denní těžby, docházelo k postupné stabilizaci cen. Cena zámořské WTI zakončila měsíc na 35,5 USD (+88,4 %). „Ano, stále jsme hluboko pod úrovněmi z minu-

lého roku 55 až 60 dolarů za barel, ale již jsme, zdá se, opustili krizový scénář. Rozhodně se situace uklidnila, alespoň z pohledu hlavních sledovaných zpráv,“ uvádí Petr Sklenář.

Ropa byla z počátku měsíce velmi sledovaným tématem.

VÝSLEDKOVÁ SEZONA JE U KONCE

V květnu dobehla výsledková sezona. V rámci amerického trhu (S&P 500) došlo k pozitivnímu překvapení vůči odhadům analytiků na tržbách z 59 % a na čistém zisku z 65 %, avšak meziročně došlo „jen“ k 1% růstu tržeb a 7,7% poklesu na čistém zisku. Nadále platilo, že většina firem buď výrazně snížila výhled na druhý kvartál, resp. 2020, či jej zcela zrušila z důvodu pandemie covid-19. Evropa na tom byla podobně, co se srovnání s odhady trhu týkalo. Nicméně

meziročně klesly tržby o 5,3 %, a čistý zisk dokonce o 21,9 %. Zde bylo patrné, že pandemie dopadla na Evropu dříve než na USA.

INDEXY V ČÍSLECH

Uvolněná hospodářská politika, postupné otevírání vybraných ekonomik a pokračující pozitivní data z vývoje pandemie v rámci Evropy a USA pomohly téměř všem akciovým indexům k dalšímu kladnému měsíci. Konkrétně hlavní indexy v USA přidaly meziměsíčně

Upozornění / Informace a propagační sdělení uvedená v J&T NOVINÁCH nejsou analýzami investičních příležitostí ani investičními doporučeními, nejsou ani veřejnou nabídkou na koupi či úpis investičních nástrojů ve smyslu zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, stejně tak nepředstavují nabídku k nákupu či prodeji investičních nástrojů. Výkonnost v minulosti ani očekávaná výkonnost v budoucnosti nejsou spolehlivým ukazatelem skutečné budoucí výkonnosti. Očekávaná budoucí výkonnost je založena na předpokladech, které nemusí nastat. Investoři jsou povinni se o výhodnosti investic do jakýchkoli investičních nástrojů rozhodovat samostatně, a to na základě náležitého zvážení ceny, případného nebezpečí a rizik, jejich vlastní investiční strategie a finanční situace. S investováním je spojeno riziko kolísání aktuální hodnoty investované částky a výnosů z ní a není tak zaručena návratnost částky původně investované. Pro kalkulaci čistého výnosu musí investor zohlednit poplatky placené dle platného ceníku. Zdanění závisí na osobních poměrech investora a může se měnit. Na www.jtbank.cz jsou zveřejněny dokumenty podrobně popisující charakter, výhody a rizika související s produkty (prospekt, statut, klíčové informace pro investory,...) a informace o pobídkách ve vztahu k poskytování investičních služeb Bankou.

Vydává J&T Banka, a. s. / editor: Monika Veselá / kontakt: jtnoviny@jtbank.cz / www.jtbank.cz

PEHANGING ONTO POSITIVE EXPECTATIONS

4,3–6,8%. Vedle technologií a farmacií se postupně oživovaly i ostatní sektory kromě finančnictví. Evropa prostřednictvím Stoxx Europe 600 přidala 7,7 %, Nikkei +8,3 %, Šanghaj stagnovala na -0,3 % a domácí index PX přidal 2,6%.

DLUHOPISY SLEDUJÍ SPEKULACE

Americká dluhopisová výnosová křivka zůstala v květnu druhý měsíc v řadě bez větší změny. Výnos 10letého dluhopisu kolísal kolem 0,65 %. Dluhopisové trhy již nereagovaly na data z ekonomiky ani na komentáře z Fedu. Kreditní prémie pokračovaly v poklesu kvůli zásahům Fedu a dostaly se na úroveň z první poloviny března.

Vývoj dluhopisů v eurozóně byl smíšený. Výnosy německých dluhopisů

vzrostly o 10–20 bodů, v případě 10letého dluhopisu se výnos držel poblíž -0,5 %. Ve Středomoří výnosy dluhopisů klesly o 20–30 bodů a odmazaly předchozí nárůst. Kreditní prémie v Evropě dál klesly kvůli krokům ECB na úroveň z první poloviny března.

Důležitým faktorem pro ceny komodit zůstává vývoj kurzu dolaru.

Dluhopisové výnosy ve střední Evropě klesly opět o 20–40 bodů. Česká výnosová křivka se stala relativně plochá, na kratším konci jsou výnosy na nulové úrovni a 10letý výnos po 3 letech klesl pod 0,7 %. Trh reagoval na předchozí snižování sazeb ČNB.

Dluhopisové trhy sledují sentiment a spekulace na další uvolněnou měnovou politiku klíčových centrálních bank (ECB, Fed).

OŽIVENÍ VYVOLÁ POPTÁVKU PO KOMODITÁCH

Komoditní trhy v květnu po určité stabilizaci prošly pozitivním vývojem a široké indexy si připsaly 13–16 %. V květnu byl opět klíčovým faktorem vývoj cen ropy, která se na konci měsíce vrátila na úroveň z první poloviny března (35 USD).

Cena americké ropy WTI za květen vzrostla o 88 %, což je nejvyšší měsíční nárůst v historii. Evropský Brent přidal 40 %, což je nejvyšší nárůst za posledních 20 let. Trh s ropou se stabilizuje, kdy na jedné straně se obnovuje fyzická poptávka po ropě a současně došlo k výraznému omezení těžby. Technické kovy v průměru přidaly 3 % a drahé kovy 4 %. Cena zlata (3 %) se dostala na nové 8leté maximum 1 730 USD. Zemědělské plodiny v průměru zůstaly bez změny.

„Krátkodobý výhled bude ovlivněn sentimentem, ale probíhající ekonomické oživení, to je poptávka po komoditách, by mohlo pomoci v dalším růstu. Je nutné počítat s velkou volatilitou. Důležitým faktorem pro ceny komodit zůstává vývoj kurzu dolaru,“ popisuje situaci hlavní ekonom.

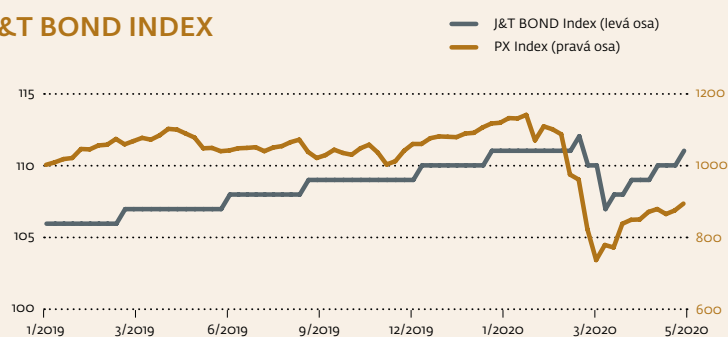
Z finančních trhů...

data platná k 29. 5. 2020

PODÍLOVÉ FONDY

	cena PL	zhodnocení za měsíc	zhodnocení za rok	zhodnocení od založení p. a.
J&T Money CZK	1,346	2,0 %	2,5 %	3,9 %
J&T High Yield MM CZ	1,551	1,3 %	3,5 %	4,6 %
J&T FLEXIBILNÍ	1,488	1,7 %	3,5 %	3,0 %
J&T Bond CZK	1,439	3,3 %	3,0 %	4,3 %
J&T Opportunity CZK	2,744	8,8 %	4,9 %	5,1 %
J&T KOMODITNÍ	0,395	8,6 %	-17,1 %	-9,4 %
J&T RENTIER Fund A1 – CZK	0,988	2,4 %	-0,6 %	-1,0 %
J&T DIVIDEND Fund A1 – CZK	1,024	2,2 %	2,6 %	2,0 %
J&T Life 2025	1,140	4,0 %	2,8 %	2,2 %
J&T Life 2030	1,144	5,7 %	3,5 %	2,3 %
J&T Life 2035	1,142	6,1 %	3,5 %	2,2 %

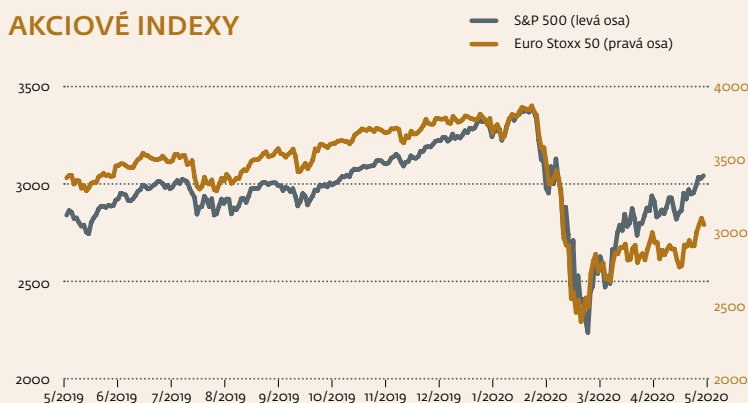
J&T BOND INDEX

STÁTNÍ DLUHOPISY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
ČR – 10Y	0,78	-15 bp	-70 bp	-20 bp
Německo – 10Y	-0,45	26 bp	-2 bp	-116 bp
USA – 10Y	0,65	23 bp	-117 bp	-147 bp

AKCIOVÉ INDEXY

SMĚNNÉ KURZY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
USD/EUR	1,11	-2,1 %	0,3 %	0,2 %
CZK/EUR	26,9	0,7 %	-4,0 %	-0,4 %
CZK/USD	24,3	2,7 %	-4,3 %	-0,5 %

KOMODITY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
Ropa (Brent) – USD/bbl	35	38,4 %	-32,3 %	-31,6 %
Zlato – USD/oz	1 730	-0,6 %	26,2 %	44,2 %
Měď – USD/t	5 377	10,3 %	-2,0 %	-4,2 %

KOFOLA AKCIONÁŘE
NEVYPLATÍ

Z akcií se tentokrát podíváme na Kofolu. Ta oznámila hospodářské výsledky za první kvartál, které zatím jen málo odrážely opatření proti covidu-19. Tržby meziročně klesly pouze o 0,1 % na 1289,3 mil. Kč, a zisk EBITDA dokonce meziročně mírně vzrostl o 0,6 % na 1189,9 mil. První kvartál byl podpořen silným startem roku a dřívějšími akvizicemi (Espresso a cidery F. H. Prager) stejně jako poklesem některých nákladů. To dokázalo vykompenzovat propad segmentu HoReCa (hotely, restaurace, catering) na konci března v souvislosti s covidem-19.

Management nicméně očekává výrazný dopad situace do druhého kvartálu a pro letošek počítá s propadem zisku EBITDA o 20 % z 1119 mil. na 900 mil. Kč. Firma využila možnosti odkladu splátek bankovních úvěrů (dvakrát 109 mil. Kč) do 31. 10. To jí však zároveň znemožňuje vyplácet prostředky akcionářům. Společnost tak plánuje na listopad mimořádnou valnou hromadu, která by mohla schválit „určitou dividendu“

V červnu se budou dále otevírat jednotlivé ekonomiky.

k vyplacení v prosinci. „Jsme názoru, že dividendy budou výrazně nižší než 13,5 Kč na akcii vyplacených ze zisku roku 2018,“ konstatuje Petr Sklenář.

Akcie Kofoly se částečně zotavily z propadu k hranici 200 Kč v březnu a nyní se obchodují okolo 230–240 Kč/akcie. Analytici J&T Banky se domnívají, že trh vnímá z velké části Kofolu jako dividendový titul. Odložení dividendy na prosinec a její pravděpodobně omezená velikost podle nich nedovolí akcií posun zpět k dřívějším úrovním nad 260 Kč/akcie. Volatilitu do obchodování by mohl vnést v příštích týdnech vývoj letní sezony (počasí a návštěvnost restaurací), která je zásadní pro segment HoReCa (cca 40 % tržeb firmy).

ČERVNOVÉ VÝHLEDY

V červnu se budou dále otevírat jednotlivé ekonomiky. Pandemický

vývoj na tomto pozadí bude hrát významnou roli. Prozatím jsou výsledky uspokojivé, ale jistá nervozita stále zůstává. Otevírání státních hranic pro cestování je jen velmi pozvolné. Oživování globální poptávky bude stěžejní pro další vývoj po zbytek roku.

ECB v červnu téměř zdvojnásobila program PEPP a o rok jej prodloužila. Něco podobného, tedy zvětšování či prodloužení podpůrných programů, je možné očekávat i od Fedu. Nelze vyloučit, že se přidá i fiskální politika, kde se například v USA schvaluje balík další pomoci. Uvolněná měnová i fiskální politika jsou impulzy, které významně živí aktuální pozitivní náladu na rizikových aktivech.

Možná více než kdy jindy se budou sledovat makroekonomická data, která budou již naznačovat, zda a případně jak probíhá oživování ekonomik. Za Evropu to budou data ještě za duben, což moc radosti ještě investorům neudělá, ale zájem se přesune do USA, které již budou prezentovat data za květen.

Červen bude hodně o naději, zda se daří rozjízdit ekonomiky zastavené pandemií. První data z USA za květen mohou investorům více naznačit, kam se můžeme dívat v dalších měsících. Před sebou budeme mít výzkovou sezónu za druhý kvartál (červenec, srpen), která zřejmě přinese velmi slabá čísla, ale lepší se vývoj v květnu/červnu by mohl potvrdit současný pozitivní náhled na vývoj do konce roku.

Ano, ekonomika je výrazně podporována hospodářskými stimuly, což do jisté míry bude zkreslovat krátkodobý ekonomický vývoj, ale současně může zajistit, že nedojde ke stavu zamrznutí. „V základním scénáři jsme i pro červen mírnými optimisty, a to i přes návrat zámořských akciových indexů poblíž svým historickým maximům,“ dodává Petr Sklenář. ■

Připraveno analytiky J&T Banky

Smyslem životního pojištění je zajistit rychlou finanční pomoc v případě vážných zdravotních komplikací, nebo dokonce úmrtí pojištěného. „Aby ale životní pojištění v případě potřeby dobře fungovalo, tedy aby pojišťovna zaplatila co nejvíce a co nejrychleji, je potřeba o svou pojistnou ochranu pečovat a mít přehled o všech novinkách,“ říká Jaroslav Malec, ředitel odboru Pojištění ve společnosti J&T Leasing.

Pojišťovny zatraktivnily životní pojištění

Sjednané pojistné částky by měly v součtu odpovídat životní situaci, zohledňovat rodinnou situaci, výši úspor, závazků apod. „Vhodné je u životního pojištění myslet i na to, jakým způsobem a jak rychle budou peníze v případě pojistné události vyplaceny a vypořádány,“ zdůrazňuje Jaroslav Malec.

MYSLETE NA OBMYŠLENÉ

Uvedením obmyšlené osoby v pojistné smlouvě lze docílit toho, že finanční pomoc bude definovaným, obmyšleným osobám vyplacena rychle a v předem stanovených částkách. V případě neuvedení obmyšlené osoby se pojistné plnění v případě úmrtí pojištěného stává předmětem dědického řízení, které se může táhnout i měsíce.

„Důležitá je také aktuálnost smluv a obmyšlených osob v nich uvedených. Není neobvyklé, že je na starší smlouvě jako obmyšlená osoba uvedena například exmanželka

a na současnou manželku pamatováno není. V případě pojistné události tak peníze putují jinam, než by třeba pojištěný chtěl nebo zamýšlel,“ uvádí příklad z praxe Jaroslav Malec.

Častou chybou u smluv životního pojištění jsou také neaktuální a nízké pojistné částky, absence pojištění rizika invalidity a vážných onemocnění či nízké pojistné částky u pojištění trvalých následků úrazů. Všechny pojišťovny v portfoliu J&T Leasing nedávno zatraktivnily svou produktovou nabídku životního pojištění, proto vám přinášíme přehled nejdůležitějších změn.

GENERALI ČESKÁ POJIŠŤOVNA

Generali Česká pojišťovna inovovala produkt životního pojištění Bel Mondo, navýšila maximální pojistné částky a dětské sazby lze využívat do 26 let věku. Rozšířena byla i sleva za pojistné, z původních 40 % na 47 %. „Obecně platí, že čím lépe

nastavené krytí rizik, tím vyšší sleva je na smlouvě aplikovaná,“ uvádí Jaroslav Malec.

Pojišťovna také rozšířila krytí v případě závažných onemocnění, plnění při pracovní neschopnosti v souvislosti s rizikovým těhotenstvím a snížila vstupní věk do pojištění u dětí.

POJIŠŤOVNA AXA

Do konce letošního roku u pojištění ActiveLife+ od pojišťovny AXA platí kampaň navýšení pojistného plnění o 20 % u pojištění smrti, vážných onemocnění a 3. stupně invalidity. Maximální částka navýšení je omezena na 500 tisíc Kč, přesto se jedná o poměrně atraktivní benefit.

POJIŠŤOVNA KOOPERATIVA

K aktualizaci životního pojištění Na přání přistoupila rovněž pojišťovna Kooperativa. V případě pracovní neschopnosti nově plní bez limitu počtu dnů, zrušila přírážku za OSVČ

S nastavením smluv pomůže audit pojistné ochrany

Jednou za čas je dobré si pojistné smlouvy projít a pohlídat si aktuálnost nastavení a limitů plnění. Kdo by se pročitáním a analýzou smluv nechtěl zabývat, tomu odborníci rádi pomůžou. Stačí napsat na pojisteni@jtleasing.cz a domluvit se na provedení auditu pojistné ochrany nebo konzultaci. Obě služby poskytuje J&T Leasing bezplatně, při hodnocení posuzuje smlouvy všech pojišťoven na trhu.

a v případě úrazu plní u pracovní neschopnosti od 1. dne zpětně, pokud doba pracovní neschopnosti přesáhne karenční dobu. Nově je možné rovněž na smlouvě získat slevu za zdravý životní styl ve výši 5 % a dalších 5 % za dvě a více osob pojištěných na jedné smlouvě. ■

J&T Ventures je otevřený novým investorům

J&T Ventures investuje do inovativních mladých technologických firem – startupů – v rané fázi vývoje, a to zejména v regionu České republiky, střední a východní Evropy. Zatím se na trhu úspěšně etablovaly dva fondy s tímto názvem. Ten první je uzavřeným podílovým fondem J&T Banky, který na trhu funguje více než 6 let. Fond označený jako římská dvě je pak loňskou novinkou a je investorům stále otevřený. Jak se fondům daří a kam směřují, prozradil spoluzakladatel fondu Adam Kočík.

Na venture kapitálovém trhu v Česku působíte už dlouho. Jak se tento trh v uplynulém období posunul?

Rozšíření koronaviru SARS-CoV-2 a následná restriktivní opatření vlád ovlivnily celou globální ekonomiku, včetně oblasti venture kapitálu. V prvním čtvrtletí se objem investovaných peněz oproti předcházejícím kvartálům snížil, ale v obecné rovině zájem investorů zůstává silný. Období ekonomických restrikcí a případných krizí totiž přináší řadu investičních příležitostí, zejména pak na úrovni technologických firem, které jsou hnací silou vedoucí k větší efektivitě a úsporám, což je právě v období ekonomické nestability dominantní snahou průmyslu, firem i domácností. Historicky je možné vysledovat zrod současných unicornů právě v období krize.

Podle průzkumu CEO Magazine patří Polsko a Česká republika do top 10 nejvhodnějších zemí na světě pro investice v postcovidové éře. Americký Venture Capital investor Tim Draper spatřuje ideální načasování pro investice v rámci regionu

střední a východní Evropy. „We are about to see the golden age of Eastern Europe,“ řekl miliardář ze Silicon Valley pro web Sifted.eu.

Lze tedy období pandemie považovat za příležitost?

Každá krize přináší také příležitosti. Například během minulé finanční krize vznikly společnosti jako Airbnb, Strive či Uber. Pro startupy je jednoduše značná příležitost ve zvýšení dostupnosti vysoce kvalifikovaných zaměstnanců na trhu, dále změna chování firem či jednotlivců jak na straně nabídky, tak poptávky. Pro investory jsou příležitosti nových investic za nižší valuaci.

Jak ustály období covidu-19 vaše fondy, respektive jejich investice?

Karanténa nám ukázala, že jako vždy existují vítězové a poražení. Sektor cestovního ruchu a pohostinství byl jedním z nejvíce negativně zasažených. Na druhé straně nástroje pro online spolupráci, doručování a herní sektory zažívají masivní příliv nových uživatelů. Pravděpodobně se v jednom

z těchto sektorů objeví další jednorozec. Obecně však investoři i nadále zajišťují finanční podporu „svým“ firmám, aby omezili ztrátu na celkovém portfoliu. Vzhledem k tomu, že převážná většina technologických firem v úvodních etapách svého životního cyklu dosahuje negativních peněžních toků, jsou navíc nyní v rámci zajištění dalšího financování ochotny snížit svoji valuaci, tedy nabídnout investorům výhodnější podmínky.

V průběhu loňského roku se vám podařilo s vaším fondem J&T Ventures I úspěšně exitovat hned z několika projektů. Plánujete i letos nějaké projekty opustit?

Vloni jsme realizovali dva úspěšné exity. Náš podíl ve společnosti Dateio jsme prodali Erste Group a Air Bank. A prodat se nám podařilo také náš minoritní podíl ve společnosti Dotykačka. V letošním roce plánujeme prodat náš podíl ve dvou až třech společnostech, nicméně aktuální pokles aktivity investorů v oblasti nákupů v důsledku pandemie Covid-19 může mít za následek, že se tyto prodeje protáhnou. Nejsme však ničím tlaceni, tedy nemusíme prodávat za každou cenu.

Můžete prozradit, jaké je aktuální portfolio tohoto fondu?

V portfoliu prvního fondu, který je uzavřeným

fondem J&T Banky, máme v tuto chvíli deset technologických společností ze čtyř evropských zemí. Vesměs jde o projekty zaměřené na B2B především z oblastí jako fintech, retail, proptech, healthcare, travel či smart city. Do devíti z těchto projektů pak vedle nás investovalo v dalších investičních kolech 28 zájemců – fondy, strategičtí partneři či angel investoři do nich pak souhrnně vložili přes 900 milionů korun.

Koncem roku jste rozjeli druhý venture kapitálový fond, tentokrát otevřený pro investory z řad veřejnosti. Jak těžké bylo je získat?

Česká startupová scéna se nadále pozitivně roz-

vívá a postupně se stává „normálním“ investičním odvětvím. Roste nejen zájem o investice, a to jak ze strany fyzických, tak právnických osob, ale především zájem velkých společností o spolupráci se startupy.

Fond zahájil úpis vkladů v listopadu 2019, od poloviny března 2020 pak další fundraising dočasně zastavil z důvodu rozšíření opatření na boj s onemocněním covid-19.

V plánu bylo vybrat 40 milionů eur, to se tedy povedlo?

V prvním úpisu jsme chtěli získat přibližně polo-

Adam Kočík

Managing Director J&T Ventures

Má více než 17 let zkušeností v oblasti investování (PPF, Morgan Stanley, Brookdale Group) a přes 11 let se aktivně věnuje startupům jako mentor, poradce a angel investor. Zaměřuje se na vyhledávání technologických a inovativních startupů v regionu střední, východní a jihovýchodní Evropy. Je držitelem MBA z London Business School se specializací na Entrepreneurship & Private Equity a MA ze School of Advanced International Studies, John Hopkins University USA, se specializací na International Relations & International Finance.

vinu cílové částky, zbytek pak v průběhu dalšího upisovacího období. Z tohoto pohledu jsme tedy velmi spokojeni s projevenou důvěrou investorů, neboť bezmála 70 investorů se zavázalo do fondu vložit přes tři čtvrtě miliardy korun ke konci prvního čtvrtletí letošního roku, tedy zhruba čtyři pětiny plánované velikosti fondu. V rámci obou fondů pak nyní spravujeme jednu miliardu korun.

Kdo jsou investoři tohoto nového fondu?

Vedle hlavního investora, kterým je J&T Banka, najdeme mezi investory nejen ty institucionální, ale i jednotlivce z řad úspěšných podnikatelů či manažerů. Dokonce nám do fondu vložili prostředky jak zakladatel, tak angel investor jednoho z projektů, který jsme úspěšně exitovali. Těšíme se tedy důvěře napříč trhem, což nás žene kupředu. A i když si na nedostatek investorů nemůžeme stěžovat, fond je i nadále novým investorům otevřen.

Podařilo se vám už v rámci druhého fondu zainvestovat do nějakých projektů?

Ano, investice už běží, zainvestovali jsme už čtyři technologické firmy. Konkrétně společnost

Neuron soundware, mezi jejíž zákazníky se řadí Airbus, Daimler nebo Siemens a v minulém roce získala od investorů 150 milionů korun, cestovatelskou platformu Daytrip s loňským obratem 400 milionů korun nebo nástroj pro obchodníky Leadspicker, který již získal zákazníky na desítkách světových trhů v čele s USA. V neposlední řadě je to aplikace Live Penalty, díky níž statisíce hráčů z celého světa mohou vyzvat na souboj špičkové fotbalové brankáře – ze svých telefonů na dálku ovládají speciálního robota stojícího proti skutečné brance. V lednu do tohoto projektu investoval i fotbalový reprezentant Jakub Jankto. Do konce letošního roku bychom pak rádi uskutečnili tři až pět dalších investic.

V portfoliu se nachází projekty známé i z prvního fondu. Budou na sebe tedy fondy v investicích navazovat?

Z patnácti firem, ve kterých se svými fondy jsme, jsou pouze dvě investice shodné – Neuron soundware a Daytrip. U obou projektů byla další investiční kola vedená jinými investory a měli jsme příležitost koinvestovat, té jsme využili. Jsou to

projekty, kde dobře známe zakladatele a máme důvěru nejen v jejich exekuční schopnosti, ale rovněž i v obrovskou tržní příležitost u obou projektů.

Nedávno vyšel průzkum, mapující českou startupovou scénu, ze kterého vyplývá, že je u nás tato oblast opravdu na vzestupu. Vaše fondy se však nezaměřují pouze na tuzemskou scénu, ale pohybujete se i na té zahraniční. Jaký rozdíl vidíte mezi českým a zahraničním venture kapitálovým trhem?

Zahraniční investoři se více specializují, a to jak v rámci sektorů, tak jednotlivých investičních fází. Například větší konkurence mezi fondy v USA s sebou nese tlak na vyšší valuační firem i vyšší prvotní investice. V zahraničí jsou velmi pozitivně hodnoceny české projekty z oblasti kybernetické bezpečnosti, gamingu a vývoje softwaru, což má i historické vysvětlení. Jinak nelze příliš zobecnovat, zaměření jednotlivých startupů se s vývojem technologií každý rok či dva mění. A nejen investoři se tomu musí přizpůsobit. ■

Fond J&T Ventures II

Kapitálové závazky
794 000 000 Kč

Počet investorů
68

Již zainvestováno
36 500 000 Kč

Nebud'me nevděční

Solidní jízdu předvedly v posledních týdnech akciové trhy téměř po celém světě, červen pak aspiruje na další superzelený měsíc – tedy zatím, to je nutné zdůraznit.

Po určitých obavách ohledně ostřejší rétoriky mezi Spojenými státy a Čínou toto téma v zásadě „vyšumělo“ a tentokrát byly v čele spanilé akciové jízdy překvapivě evropské akcie, především z klasické ekonomiky. Německý Dax za červen přidává téměř 11 %!

Co vedlo akciové trhy k takovému růstu? Pozitivní náladu už v květnu podpořilo obnovení činnosti ekonomik v jednotlivých státech, omezení ve společnosti kvůli pandemii covidu-19 začala ubývat, rozjely se továrny, otevřely se obchody. Pak stačí drobnosti, jako že za květen se prodá v Evropě jen o polovinu méně aut než před rokem, a na pozitivní náladu je zaděláno. Daimler vzrostl za poslední měsíc o více než 30%. Z mého pohledu dostatečně na to, abychom na titulu vybrali zisky a odprodali celou pozici.

NA ŘADĚ JE STÁT

Navíc řada výrobních firem byla během výprodejů v březnu skutečně zašlapána do země, a tak si investoři uvědomili, že na trhu neexistují pouze technologické tituly, ale i další společnosti, třeba jeden z nejvýznamnějších producentů oceli ArcelorMittal. Přes solidní nárůst v posledních týdnech je tato akcie za letošní rok nadále silně v minusu, a tak dohánění ztrát při celkovém optimismu na trhu je na místě. Navíc to nejhorší by měla mít za sebou, výroba se rozjíždí, kapitál byl podpořen navýšením emise cca o jednu pětinu, takže je Mittal kapitálově silnější. Teď jen se dočkat nějakých solidních zakázek z úrovně států na podporu infrastruktury a můžeme frčet dál. Možná jen mé bláhové představy, jak podpořit ekonomiku, ale jak jinak to udělat, než zadat takovéto velké dů-

ležité zakázky. A kdy jindy, když ne teď. Jinak zůstanou opět pouze rétorická cvičení o podpoře ekonomiky ze strany „managementu států“.

BANKY SE VRACÍ DO HRY

Na tuto rallye jako poslední navázaly i bankovní tituly, kterých se investoři obávali z toho důvodu, že dopočítat se reálného dopadu „zastavení ekonomik“ je v podstatě nemožné. Navíc přišla logicky pozastavení dividend, a tak bankovní tituly byly ještě na začátku května v nemilosti investorů. Teprve v půlce měsíce přišly silnější nákupní příkazy, zřejmě i zavírání shortů v tomto segmentu, a jen jsem zíral, jak rychle banky frčí zpátky. BNP Paribas se na 39 eurech pohybuje na úrovních na začátku března, tedy ten nejhorší propad je odmazán, přesto ztrácí od začátku roku stále přes -25%. Nutno však říci, že to už je ztráta „přiměřeně oprávněná“, protože období, kdy byly ekonomické aktivity téměř zastaveny, se do hospodaření bank promítnou.

Na domácím trhu předvedla podobnou jízdu Erste, ta si připisuje +30 % za 14 dní, a musím říct, že jsem rád, že jsem tuto rallye aspoň částečně zachytil. Prodával jsem v pátek na úrovni 635 korun, z domácích bank tak teď držím jen Komerční banku a Monetu. I tyto dva tituly se přizvedly, nicméně na spanilou jízdu Erste ztrácejí a asi nějakou dobu ztrácejí ještě budou.

AVAST SE PONĚKUD ZASEKL

Naopak se nám v posledních dnech zasekl Avast, kde současné úrovně vygenerovaly poměrně silné prodejní objednávky, a to dokonce před zařazením Avastu do prestižního britského indexu FTSE100. Na jednu

stranu chápu, že tato cenová úroveň láká k vybírání zisků, dokonce tam byly prodeje z managementu společnosti, což vždy lehce zvedne varovný prst, co to má být. Ale i tak bych čekal po oznámení spíše převládající poptávku než současnou nabídku. Od toho to je ale akciový trh, tam se logika úplně nedá hledat. Doufám, že za tím poklesem nejsou nějaké negativní zprávy, které já nyní nevidím. Avast držíme i nadále.

CO TECHNOLOGICKÉ TITULY

Ale abychom tu nešpinili technologické tituly, že se jejich rallye již vyčerpala, což částečně určitě platí.

kdy to nevyjde a musí přijít stoploss, ale jde o to, aby to přineslo v nadpoloviční většině zajímavé zisky.

CO TEDY DÁL?

Určitě bychom měli na současných cenách akcií vybrat nějaké ty zisky, připravit si více hotovosti na horší dny, na opětovnou volatilitu, která přijde, jen zatím nevíme kdy. Korekce přijde, co ji však spustí, se nedá jednoduše odhadnout. Možná výsledky za druhý kvartál nebo opět nějaká slovní přestřelka na úrovni velmocí. Řada lidí upírá své zraky také do Spojených států, kde pokračují nepokoje po neadekvátním

Určitě bychom měli na současných cenách akcií vybrat nějaké ty zisky a připravit si více hotovosti na horší dny.

Mám poredukovanou pozici na Facebooku, v pátek jsem uprodával nad 1440 dolarů Google a akcie Applu dosáhly nového historického maxima 331,50 dolarů – ano, tedka. To je neuvěřitelné a musel jsem se na kurzovní lístek v pátek podívat ještě jednou a skoro se štípnout do tváře... Uf, to prostě úplně nechápu, ale kdo je long, tomu gratuluju a posílám palec nahoru za odvalu, já už dávno long nejsem.

JE ČAS HRÁT SI

V posledních dnech po tom silném nárůstu slyšíme nářky nad tím, jak jsou akcie drahé. Ano, z pohledu situace před dvěma třemi měsíci ano. V tu dobu mě při masivních výprodejích ani ve snu nenapadlo, že by se situace mohla tak rychle vrátit k lepšímu. Ale poděkujeme za to, budme za to vděční, protože nám to dalo možnost odmazat většinu ztrát, které jsme v souvislosti s pandemií covidu-19 schytali na finančních trzích. Navíc vysoká volatilita přinesla i spoustu dalších možností ke spekulacím, viz třeba akcie Erste nebo v posledních týdnech třeba akcie Rolls-Royce.

Toto období tak nahrává i tomu, s portfoliem si více hrát a účastnit se jízdy na některých titulech. Holt ně-

zásahu policistů. Akciové trhy tuto situaci zatím zcela ignorují, z mého pohledu to tak bude i nadále. Pouze pokud by došlo k dalšímu vyhrocení situace a protesty nabraly opravdu masivní rozměr, tj. po celých Spojených státech, pak samozřejmě mohou akcie reagovat negativně. Situace je sledovaná nejen kvůli tomu, co se stalo, ale proto, že tu máme volební rok v USA a obě strany si na tom budou chtít přihrát polívičku.

Takže ze současného pohledu jsou akcie fakt poměrně vysoko, resp. ne všechny, ale řada z nich. A jak jsem psal už výše, budme rádi, že nám trh dal možnost se takto vrátit a ty obrovské ztráty umazat. Co bude dál, je vždy těžké předvídat, ale už pouhým selským rozumem je jasné, že takhle to dále jet dva měsíce či déle nemůže. Korekce přijde, jen nevíme kdy, ale budme na ni s nějakou hotovostí připraveni. A dávejte na sebe pozor, i když už to vypadá, jako kdyby covid-19 neexistoval. Jeho následky umějí být velmi tvrdé a smutné. To nejsou obecné poučky, ale vlastní zkušenost! ■

Michal Semotan
Portfolio manažer
J&T Investiční společnost

Prodeje kol po uvolnění mimořádných opatření prudce vzrostly, servisy nestíhají odbavovat sportovce toužící seřídít si před novou sezonou svůj stroj. Cyklistika se těšila mezi Čechy vždy velké oblibě, nyní ale zájem o tento sport skokově stoupl a ke slovu se hlásí i nové trendy.

J&T Concierge k vašim službám

Hledáte inspiraci, chcete někomu udělat radost nebo si přejete zažít něco nového? Pro fanoušky cyklistiky umíme mimo jiné zařídit:

- V rámci série závodů Kolo pro život jízdu v zaváděcím vozidle nebo zapůjčení kola na závod dle výběru.
- Cyklovíkend na horách včetně zapůjčení dvou elektrokol Rock Machine v hodnotě více než 100 000 Kč a služeb průvodce.
- Soukromou prohlídku továrny Festka včetně testovací jízdy kol této značky.
- Cyklotrip se soukromým profesionálním průvodcem Italem Filippem Marim.
- Vstupenky na Tour de France, Giro, Cape Epic a další cyklistické akce.

Stačí jen šlápnout do pedálů

ZPĚT NA SILNICE

Po období, kdy na přelomu tisíciletí hobby cyklistice dvacet let dominovala hlavně horská kola, přišla v poslední dekádě renesance silniční cyklistiky. Je-li závod Tour de France nejsledovanějším sportovním podnikem světa, tak přece nemůže být divu.

I KOLO MÁ SBĚRATELSKÝ POTENCIÁL

Sběratelská kola se svou hodnotou ani neblíží krásnému umění či archívním vínům. Ta nejdražší z počátku historie dosahují cenové úrovně maximálně 100 000 dolarů, zatímco ceny kusů z mladší historie sportu, kde je největší zájem o kola slavných jezdců nebo významné milníky v dějinách vývoje bicyklu, se pohybují v řádu desítek tisíc dolarů. Ze známých osobností patřil mezi velké sběratele kol například americký herec Robin Williams, sám nadšený cyklista, stej-

ně jako například leader skupiny Kraftwerk Ralf Hütter, který cyklistice věnoval i nejednu svoji skladbu.

JEZDÍ HLAVNĚ MUŽI

Současnou novou vlnu silniční cyklistiky jako kondičního a společenského sportu před sebou žene převážně jedna demografická skupina – muži ve středním věku, často dobře postavení, kteří si dlouhé hodiny v sedle mohou dovolit nejenom časově, ale i finančně. Špičkové modely velkovýrobce jízdních kol se pohybují v cenovém rozpětí od 7000 do 15 000 dolarů. Nicméně je mnoho cyklistů, kteří si z běžné nabídky nevyberou a hledají něco extra.

KOLO SNŮ VYROBÍ ČESKÁ FESTKA

O takové náročné zákazníky již několik let pečuje například český výrobce kol Festka. Tato společnost je na trhu již deset let

a věnuje se hlavně vývoji a výrobě kolových rámců z karbonového vlákna. Na Festkách jezdí nejenom pražská dráhařská Dukla, ale třeba i hollywoodský herec Orlando Bloom, manažeri nejedné významné společnosti i „obyčejní“ lidé, kterým imponuje firemní filozofie Festky.

Kromě vysoké technické kvality svých výrobků si totiž tato firma získává věhlas i díky své schopnosti splnit zákazníkům jakékoli přání ohledně finálního vzhledu jejich kola. V poslední době například Festka vyšla vstříc zákazníkovi z Thajska – sběrateli kol a porcelánu –, který si přál kolo, jež bude vypadat jako vyrobené z čínského porcelánu. U podobných zakázek se spolupráce mezi firmou a klientem stává součástí velkého zákaznického zážitku. Klient se účastní příprav, vyjadřuje se k návrhům, sleduje průběh výroby a vytváří si postupně hluboký vztah k předmětu, který se nakonec stane jeho majetkem a společníkem... ■

Novinky a trendy ze světa cyklistiky

Elektrokola

Technologický pokrok je nezastavitelným procesem. Dvoukolé stroje vytvořené pomocí digitálních technologií z nových materiálů jsou lehčí, rychlejší i chytřejší. Ale ten nejžhavější letošní trend v cyklistice se očekává u elektrokol. Můžete je milovat, můžete je nenávidět, ale e-biky jsou prostě v kurzu. Experti očekávají až ztrojnásobení počtu prodaných elektrokol během následujících pěti let.

Chytré trenažéry a virtuální tréninky

Obrovský boom v současné době zažívají cyklistické virtuální závody a chytré trenažéry.

Jsou tři varianty chytrého trenažeru, chytré kolo, direct-drive trenažer, do kterého se upíná kolo bez zadního kola, nebo klasický trenažer, do něhož se upíná celé kolo. Použít lze jakékoli kolo, klidně to, které máte doma. Pak už si jen musíte stáhnout aplikaci (Rouvy nebo Zwift), propojit ji s chytrým trenažerem a můžete trénovat, účastnit se virtuálních závodů a výzev.

Cyklocomputery a brýle s rozšířenou realitou

Kolo a obzvláště cyklocomputery jsou dnes téměř vševědoucími stroji. Cyklocomputer vám vybere nejlepší trasu, zkontroluje počasí a umožní sledovat vývoj vaší fyziky. A nenápadné GPS systémy přidávají i bezpečnostní funkce například tím, že umožní sledovat vaše kolo v případě krádeže.

Ovšem připravte se na zcela novou úroveň technologií: cyklistické brýle s rozšířenou realitou. Tyto brýle nabízejí vše, co běžný cyklocomputer. Nechybí jim GPS a hlasová navigace, sledování výkonu a fyziky, hudební playlisty a možnost handsfree komunikace s ostatními cyklisty. Také pomocí nich můžete přijímat hovory a brýle Eversight Raptor vám umožní natáčet videa nebo pořizovat fotografie a sdílet je na sociálních médiích.

Gravel bike

Nejvýraznějším trendem posledních let jsou hybridy k jízdě na silnici i mimo ni, které se označují termínem gravel bike (gravel znamená anglicky štěrky). Nástup kotoučových brzd umožnil konstruktérům tvořit rámy, které lze osadit silnějšími pláště, jež si poradí s menšími nerovnostmi povrchu. Gravely jsou tak vlastně ideální kola do české krajiny, kde asfalt – obzvláště na méně frekventovaných silnicích třetí třídy – často za moc nestojí, ale jsou zde k dispozici tisíce kilometrů relativně dobrých polních a lesních cest, pěšin a stále přibývajících cyklostezek.

Kolo jako technologická výzva

NESPRESSO®

Česká kancelář společnosti Nespresso oslovila v roce 2017 Festku se zajímavou výzvou – vyrobit rám jízdního kola z recyklovaných kapslí. Ukázalo se, že je to náročnější úkol, než se na první pohled zdálo. O tři měsíce a 995 roztavených kapslí později však Festka Nespresso přeče jenom spatřila světlo světa. Kolo bylo následně vydraženo za 160 000 Kč, které byly věnovány Nadaci Terezy Maxové.

Café se těší na vaši návštěvu

Ostravská Elektra a brněnská TRINITY banko-kavárna se po dlouhých týdnech konečně otevřely návštěvníkům. Zajít si sem můžete na sezonní menu, výbornou kávu nebo vyhlášené dezerty. Prostory jsou vhodné i na reprezentativní schůzku nebo obchodní jednání.

Pozitivní, pohodlné
a inspirující

J&T Café TRINITY najdete hned vedle Galerie Vaňkovka v budově Trinité. Unikátní koncept banko-kavárny propojuje svět financí s prostředím elegantní architektonicky moderní kavárny s námětem Hory a hvězdy.

Kavárna, kterou navrhl Petr Hruša, navázala na to nejlepší, co regionálně silný funkcionalismus v Brně nabízí. V interiéru byly použité vzácné materiály jako makasar, kararský mramor a kvalitní kameny.

NA KAŽDÝ DEN NĚCO

Jarní měsíce bez hostů tu využili k přebroušení podlahy, generálnímu úklidu a vyladění nabídky jídel. Novinkou je spolupráce s brněnskou cukrářskou star Dezertínou, k jejímž

TRINITY
J&T BANKA *café*

J&T BANKA Café

TRINITY
Trnitá 500/7
602 00 Brno

Otevřeno:
pondělí–pátek: 7–19 hod.

www.jtcafe.cz

zákuskům si můžete vychutnat italskou kávu Veloce nebo výběrovou kávu, která se střídá na mlýnku.

„Každou středu podáváme vejce Benedikt, která máme hned ve třech variantách, pátky patří luxusním buchtíčkám s vanilkovým šodó. V nabídce máme i kvalitní místní vína, doporučuji vyzkoušet Charmat od Patrika Staška z Naturvini,“ láká k návštěvě odpovědný vedoucí kavárny Jan Růsek. Samozřejmě nechybí ani vína z vinařství Reisten a Kolby, která v novinách pravidelně představujeme.

Pro letní osvěžení byly do nápojového lístku zařazeny domácí limonády. „K nejoblíbenějším patří zázvorová nebo malinová, u kterých si sami připravujeme sirup,“ dodává Jan Růsek. ■

Retro?

Spíš soudobě

interpretovaná klasika

Když se J&T Banka rozhodla obnovit v Nádražní ulici v Ostravě slavnou prvorepublikovou kavárnu Elektra, bylo jasné, že se nebude jednat jen o retro pohled, ale spíše o soudobě interpretovanou klasiku. Velký důraz byl kladen na výběr materiálů a kvalitu provedení, za což byla kavárna nominována do prestižní soutěže Grand Prix architektů.

K tomu, aby tato vize byla naplněna, byl uzpůsoben interiér a materiály v něm použité. Dřevěné obložení a zábradlí je z kvalitního exotického dřeva merbau, litá teracová podlaha připomíná jemně zrnitou palladiánskou litou dlažbu a bar je řešen v původním autorském charakteru interiéru s plastickým výrazem jednoduchého pultu z carrarského mramoru. Část prostoru, zejména na galerii a v menší části přízemí, je věnována pohodlí návštěvníků ve stylu evokujícím klubovou atmosféru.

Provoz kavárny začíná už od 7. hodiny ráno, kdy se podávají výtečné snídaně s čerstvě namletou kávou či kvalitním čajem, po celý den pak můžete ochutnávat z široké nabídky domácích zákusků. Vyzkoušejte například zdejší vyhlášenou sněhovou roládu s čerstvým ovocem... V době oběda (až do 18 hodin) se podává tematické menu, které se každý týden obměňuje, a večer si můžete zajít na sklenku dobrého vína. Ani v této kavárně nechybí v lístku produkty vinařství Kolby a Reisten.

NOVÝ TÝM KORONAKRIZI PŘEČKAL

Už v lednu jste si mohli všimnout, že se v kuchyni pohybuje nový tým. Šéfkuchař Michal Vůjtek se v gastronomii pohybuje již 14 let, zkušenosti sbíral při práci doma i v zahraničí. V Ostravě působil například v hotelu Mercure, kde se tak většina míst-

ních mohla s jeho kuchyní již setkat. Zástupce šéfkuchaře Damián Palica po ukončení studií vycestoval do Anglie, kde začal pracovat pro restaurace patřící řetězci hotelů v Londýně. Tam si jeho práce všiml šéfkuchař jedné z nejprestižnějších středních škol v Anglii a nabídl mu práci po svém boku. Po roce dostal nabídku jít pracovat na pozici zástupce šéfkuchaře do francouzské restaurace v srdci Londýna, která funguje jako

Elektra

J&T BANKA Café

Elektra
Nádražní 305/5
702 00 Ostrava

Otevřeno
pondělí–pátek: 7–19 hod.

ostrava.jtbankacafe.cz

soukromý klub. Zde měl tu čest vařit i pro hosty ze světa filmového a hudebního průmyslu. Na jeho specialitách si pochutnali třeba Madonna, Mig Jagger či Idris Elba.

Naštěstí se povedlo i přes koronavirovou krizi tým udržet. Volný čas využil pro přípravu jídelního lístku à la carte, který ještě lépe představí jeho schopnosti a umění. Nové menu můžete přijít ochutnat od konce června.

OBJEDNÁVKA NA MÍRU

Kavárna se bude snažit vycházet vstříc i individuálním přáním zákazníků. „Nově nabízíme na objednání jídla na víkendové grilování. Kdo nemá na přípravu masa nebo zeleniny čas, může si u nás objednat burgery, masa připravovaná metodou sous-vide, masové špízy nebo zeleninu,“ říká Renata Zelená, provozovatelka kavárny, a dodává, že pro zájemce vytvoří dokonce kompletní catering, a to včetně zajištění kuchaře nebo číšníka, kteří pokrmy na místě dotvoří a naservírují. ■

Zajímá vás, co se v kavárnách dělo, když je museli opustit zákazníci? Provozovatelé určitě nezháleli a vynucenou provozní pauzu věnovali renovaci prostor, obměně menu či navazování nové spolupráce. Přijďte se přesvědčit, jak se jim to povedlo.

Radek Ptáček

Radek Ptáček je první profesor lékařské psychologie v České republice, klinický psycholog a soudní znalec. Dlouhodobě se zabývá nejširší problematikou lékařské a dětské psychologie i etickými a forenzními aspekty těchto oborů. Působí na Psychiatrické klinice 1. LF UK a University New York in Prague. Je odborným ředitelem občanského sdružení Národní institut pro děti a rodinu.

Děti do ústavů nepatří

Tisíce dětí žijí v ústavních zařízeních, a to včetně dětí mladších sedmi let. V jejich zájmu ale je, aby vyrůstaly v bezpečném prostředí rodiny. „Institut odebrání dítěte z rodiny by měl být krajním řešením v krajních situacích, kdy je rodič dítěti z nějakého důvodu bezprostředně nebezpečný,“ upozorňuje dětský psycholog Radek Ptáček.

V České republice žije stále téměř 8 000 dětí v ústavních zařízeních. V čem podle vás tkví největší problém, proč se přes veškeré deklarace o transformaci péče o ohrožené děti fakticky řadu let nic nemění?

Stojí za tím historie a typicky české vlastnosti – neochota ke změně, schopnost vidět věci v širších kontextech, přesvědčení, že jsme zcela unikátní a že „to, co funguje jinde, u nás nemůže fungovat“. Ústavní péče u nás zaměstnává obrovské množství lidí, kteří svoji práci často dělají celý život. Proto jsou přesvědčeni, že to, co dělají, je pro svěřené děti nejlepší, a budou za to bojovat. Psychologicky je to pochopitelné. Přece zastánci ústavní péče z ničeho nic neřeknou: „My jsme si uvědomili, že to, co děláme, by se mělo podstatně změnit.“ Jakákoliv změna v péči o ohrožené děti není pouze o dětech. Znamená riziko propouštění, možnou nutnost rekvalifikace, přesouvání velkých prostředků – a to je příliš na to, aby se to jednoduše vyřešilo.

Jak jsou na tom další evropské země, například nám blízké Slovensko?

Na Slovensku platí zákaz umístování dětí mladších šesti let do ústavní

péče od roku 2012. Změna tehdy proběhla poměrně rychle a bez velkých komplikací. Nicméně nebyla to změna ve smyslu jedné věty v zákoně: „zakazujeme...“. Byla to promyšlená kaskáda změn legislativních, procesních i finančních. Muselo být vyvinuto velké úsilí v získávání nových pěstounů. V současné době na Slovensku, alespoň tak, jak jsem se setkal já, nikdo nepochybuje, že děti do šesti let do ústavů nepatří. Jestliže se to podařilo na Slovensku, není důvod, proč by to nemohlo jít u nás. Nemusíme pro inspiraci někam do Evropy nebo USA. Můžeme plně převzít to, jak to udělali oni, a je to. Není třeba nic speciálně českého vymýšlet.

Řada specifických zájmových skupin se ohání pojmem „v nejlepším zájmu dítěte“. Připomeňte nám prosím, co je podle OSN primární zájem dítěte? Co je pro zdraví dítěte, jeho sociální a tělesný vývoj nejdůležitější?

Pojem „nejlepší zájem dítěte“ je principem vycházejícím ze článku 3 Úmluvy o právech dítěte. Říká, že ve všem, co se dítěte týká, se musí primárně zohledňovat jeho zájem – nikoliv zájmy například státu, institucí nebo jiných osob. Tento princip

se vztahuje k celému životu dítěte, a to v jakékoliv situaci. Nejlepší zájem proto musí být posouzen individuálně v každé konkrétní situaci. Pro zdraví dítěte a jeho psychický i fyzický vývoj – samozřejmě hned po uspokojení fyzických potřeb jsou nejdůležitější blízké vztahy. Rodina, která poskytuje naprosto nepřenositelnou a ničím nenahraditelnou možnost prožít stabilní, blízký, vzájemně uspokojivý vztah s dospělou osobou, ideálně rodiči. Matkou a otcem. Samozřejmě když toto není možné, je nutné hledat náhradní řešení. Toto náhradní řešení by se mělo vždy co nejvíce přibližovat té základní potřebě blízkého vztahu s dospělou osobou. Ústavní péče, jakkoliv mohou být vychovatelé skvělí a mít děti rádi, toto neposkytne.

Je nepřípustné, aby dítě bylo ze své původní rodiny odebráno pouze z ekonomických důvodů. Jakým způsobem je potřeba ohrožené rodiny podpořit, aby k odebrání dětí nedocházelo? Je tato podpora v Česku dostatečná?

Samozřejmě není. Institut odebrání dítěte z rodiny by měl být krajním řešením v krajních situacích, kdy je rodič dítěti z nějakého důvodu bezprostředně nebezpečný. Ostatní dů-

vody nejsou akceptovatelné a vždy mají nějaké řešení. Možnost vyrůstat se svým rodičem je primární a ničím nenahraditelná potřeba každého dítěte. Jakýkoliv zásah do tohoto exkluzivního vztahu může být pro dítě velmi traumatizující a nesrozumitelný a může ho poznamenat na celý život. Počty odebírání jsou v Česku velmi vysoké a je třeba to řešit.

Je všeobecně známý fakt, že náročnější je směřovat finanční prostředky a energii do řešení, respektive hašení, následků než do prevence. Ačkoliv peníze by v případě ohrožených dětí neměly být hlavním argumentem, jak je to s financováním jednotlivých oblastí v péči o ohrožené děti?

Pěstoun musí být člověk, který má motivaci starat se o děti, které neměly to štěstí, aby mohly vyrůstat v rodině.

Ochrana dětí by měla být založena na principu „peníze jdou za dětmi“, nikoliv „dětí jdou za penězi“. Za dítětem, které putuje do ústavní péče, jdou velmi velké peníze. Přibližně 45 až 50 tisíc korun. Za dítětem, které jde do pěstounské péče, výrazně méně, za dítětem, jež zůstane v rodině, vůbec žádné. Představte si, že bychom selhávající rodině poskytli 50 tisíc korun měsíčně. Téměř za poloviční částku by k nim mohl chodit sociální pracovník na celý den... Nebylo by to lepší řešení, než platit opraváře, pradelny, uklízečky a vrátané v ústavní péči a traumatizovat děti odebíráním z rodiny, protože rodiče ekonomicky selhávají? Je to absolutní paradox. Děti odebereme, protože rodiče nevydělávají dost peněz, a utrácíme stovky tisíc ročně, aby se o ně někdo cizí staral.

Co je největší překážkou na cestě dítěte do náhradní rodinné péče?

V současné době je to paradoxně stát. Ten posílá nejvíce dětí do ústavní péče. Nicméně stát se skládá z lidí. Když se začne měnit myšlení lidí v oblasti ochrany dětí – od soudců, sociálních pracovníků a úředníků, začne se měnit i celá situace.

Jaké vlastnosti by měl mít dobrý pěstoun?

Neexistuje nějaká sada ideálních

vlastností. Musí to být člověk, který má motivaci starat se o děti, které neměly to štěstí, aby mohly vyrůstat v rodině. Musí být dobře sociálně integrovaný ve své komunitě, aby dítěti pomohl vrůstat do běžného života, a samozřejmě musí být z psychologického hlediska v pohodě.

Co si myslíte o profesionalizaci pěstounů?

Je to jednoznačně správná cesta. Profesionální pěstounství je etablované v řadě zemí, kde skvěle funguje. Nemůžeme od pěstounů očekávat jen „z nebe padající“ motivaci k péči o cizí děti. Musíme jim k tomu vytvořit podmínky, zaplatit je, vzdělávat je.

Proč je podle vás u nás stále nedostatek pěstounů?

Protože se stát o tuto oblast nestará. Kdyby věnoval tolik prostředků a podpory pěstounské péči, jakou poskytuje ústavní péči, měli bychom pěstounů dost. Na základě své dvacetileté praxe jsem přesvědčen, že lidí, kteří by odpovědně mohli roli pěstouna vykonávat, je hodně. Někteří o této možnosti nevědí, jiní se bojí, že by to za daných podmínek nezvládli. Což je velmi racionální úvaha, zvláště když máte například i svoje vlastní děti.

Začněme se o pěstounství více bavit na společenské úrovni, vytvoříme systém profesionální pěstounské péče. Proč jsou učitelé, lékaři, zdravotní sestry a vychovatelé v ústavní péči profesionálové, a pěstouni ne? Nechala byste se ošetřit od neprofesionálního lékaře, který léčí jen ze svého přesvědčení? Možná ano, určitě může být dobrý. Ale když mu vytvoříme podmínky, dostatečně ho ohodnotíme a budeme průběžně vzdělávat, bude ještě lepší. Výkonem pěstounské péče stát po někom žádá, aby se vzdal svého dosavadního života a doslova obětoval jeho část cizímu dítěti. No, a když po někom něco chceme, musíme mu také něco nabídnout. ■

8000 DŮVODŮ

Téměř 8000 dětí je v současné době v ústavní péči. A nemělo by. Pomozte nám to změnit. Každé dítě má právo vyrůstat v rodině.

Sledujte, jak se nám to daří.

8000duvodu.cz

Různí umělci: Still ▶

Lucie Drdova Gallery, Praha, do 27. 6.

Jako jakýsi návrat na scénu, ale do zcela nové reality postkoronavirové doby, by bylo možné označit výstavu Still v Lucie Drdova Gallery na pražském Žižkově. Jejím východiskem je nehybnost, tedy situace, která pro většinu z nás byla v posledních měsících určující. Nehybnost však je také formou akce, hlásá podtitul výstavy. Co se z nehybnosti můžeme naučit? ptá se výstava. Odpovídá na to hned několik významných tuzemských tvůrců, mezi nimiž najdeme například Hynka Alta, Josefa Ledvinu, Karolínu Jiříkovou, Ivetu Schovancovou nebo Daniela Vlčka.

Různí autoři: Obrazy konců dějin. Česká vizuální kultura 1985–1995

Uměleckoprůmyslové muzeum, Praha, do 21. 6.

Co vlastně předcházelo sametové revoluci a jak nakonec skončila? Jaký vliv měla na českou společnost Gorbačovova „perestrojka“ a jaký neoliberalní transformace a privatizace? A jak se tyto události odrážejí v dobové vizualitě skrze fotografii, grafický design, film či televizi? Výstava Obrazy konců dějin, která je jednou z velkých obětí koronavirové krize, je vizuální esejí o jedné „antidekadě“, jejíž hranice jsou ideologicky zcela protichůdné, a přitom jsou dány tímto (jen zmenšeným) státem a týmiž lidmi, kteří každý po svém kreativně reagovali na horečné tempo přelomové doby. Kdo výstavu již nestihne, může si pořídit skvělý katalog.

◀ Viktor Kopasz: Temporary Objects / Book Proposal

hunt kastner, Praha, do 25. 7.

Již třetí sólo výstavu Viktora Kopasze nabízí pražská galerie hunt kastner a spolu s dalšími tuzemskými galeriemi současného umění restartuje jarní sezonu. Přelom jara a léta si tak budete moci zpes-
třit výstavou nevšedního umělce s neméně nevšedním původem. Viktor Kopasz se narodil v maďarské části jižního Slovenska, umění však studoval na pražské FAMU. Galerie hunt kastner vystavuje dva jeho soubory Temporary Objects a Book Proposal. Ačkoli je původně fotografem, jeho tvorba dalece přesahuje tuto uměleckou formu.

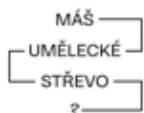
◀ Pavel Nešleha: Vidět svět jinak

Galerie výtvarného umění v Ostravě, do 30. 8.

Život se vrací také do ostravské Galerie výtvarného umění. Až do konce srpna zde můžete navštívit mimořádný svět malíře Pavla Nešlehy, výrazné osobnosti generace šedesátých let. GVUO představuje obrazy, kresby, pastely a digitální tisky vzniklé od osmdesátých let do roku 2003 (rok malířovy smrti), a to se záměrem ukázat myšlenkovou hloubku umělcovy osobité reflexe světa. Společným znakem vybraných děl je spolu s principem zvětšených detailů fenomén světla.

J&T Banka, a. s. je partnerem:

S Magnusem

na prázdniny

CLARION CONGRESS HOTEL ČESKÉ BUDĚJOVICE

Jižní Čechy, to jsou pohádkové hrady a zámky, pěkná příroda, slatinné lázně, rozhledny, pivovary, tajuplné podzemí nebo zoologické zahrady.

Clarion Congress Hotel České Budějovice je nově zrekonstruovaný moderní čtyřhvězdičkový hotel. Nachází se v těsné blízkosti historického centra, které je dostupné 5 minut chůze od hotelu.

Pobytový balíček LÉTO 2020 pro 2 dospělé osoby a 2 děti (do 18 let) se snídaní na 7 nocí v termínu 20. 6. – 22. 8. 2020 v hodnotě 16 380 Kč obdržíte se slevou 10 % za **58 968 bodů**.

Hotely Clarion na celé léto 2020 připravují tematicky zaměřené týdny, kdy se každou sobotu bude konat tematický večer s jídlem (3 chody), vínem a zábavou ve stylu vybrané země. Výběr termínu vašeho pobytu tedy můžete také přizpůsobit podle své oblíbené destinace.

CLARION HOTEL ŠPINDLERŮV MLÝN

Navštivte Clarion Hotel Špindlerův Mlýn a poznejte skvělý servis čtyřhvězdičkového hotelu, vysokou úroveň gastronomie a nadstandardní wellness služby pro ty nejnáročnější hosty v jedinečném prostředí Špindlerova Mlýna. Hotel je ideálním výchozím místem pro letní pěší turistiku po hřebenech Krkonoš.

Rodinný pobytový balíček v termínu 1. 6. – 30. 9. 2020 na 2 noci pro 2 dospělé osoby + 2 děti do 14,9 let ve dvou dvoulůžkových pokojích typu Superior *** včetně snídaně v hodnotě 7 932 Kč získáte se slevou 14,3%, a to za **27 200 bodů**.

CLARION CONGRESS HOTEL OLOMOUC

Olomouc dostala do vínku celou řadu architektonicky jedinečných staveb. Dlážděné ulice šestého nejlidnatějšího města zdobí nádherné kostely a barokní kašny. Olomouc je v závěsu po Praze druhou největší památkovou rezervací v Česku: prostě místem, kam byste se rozhodně měli co nejdřív vypravit.

Clarion Congress Hotel Olomouc nabízí mimořádný komfort moderních pokojů a špičkově vybavené wellness i gastronomické zázemí. Benada Restaurant pro vás přichystá širokou nabídku specialit české a mezinárodní kuchyně. Prostor k relaxaci poskytuje wellness centrum s whirlpoolem, finskou a parní saunou a pivními lázněmi.

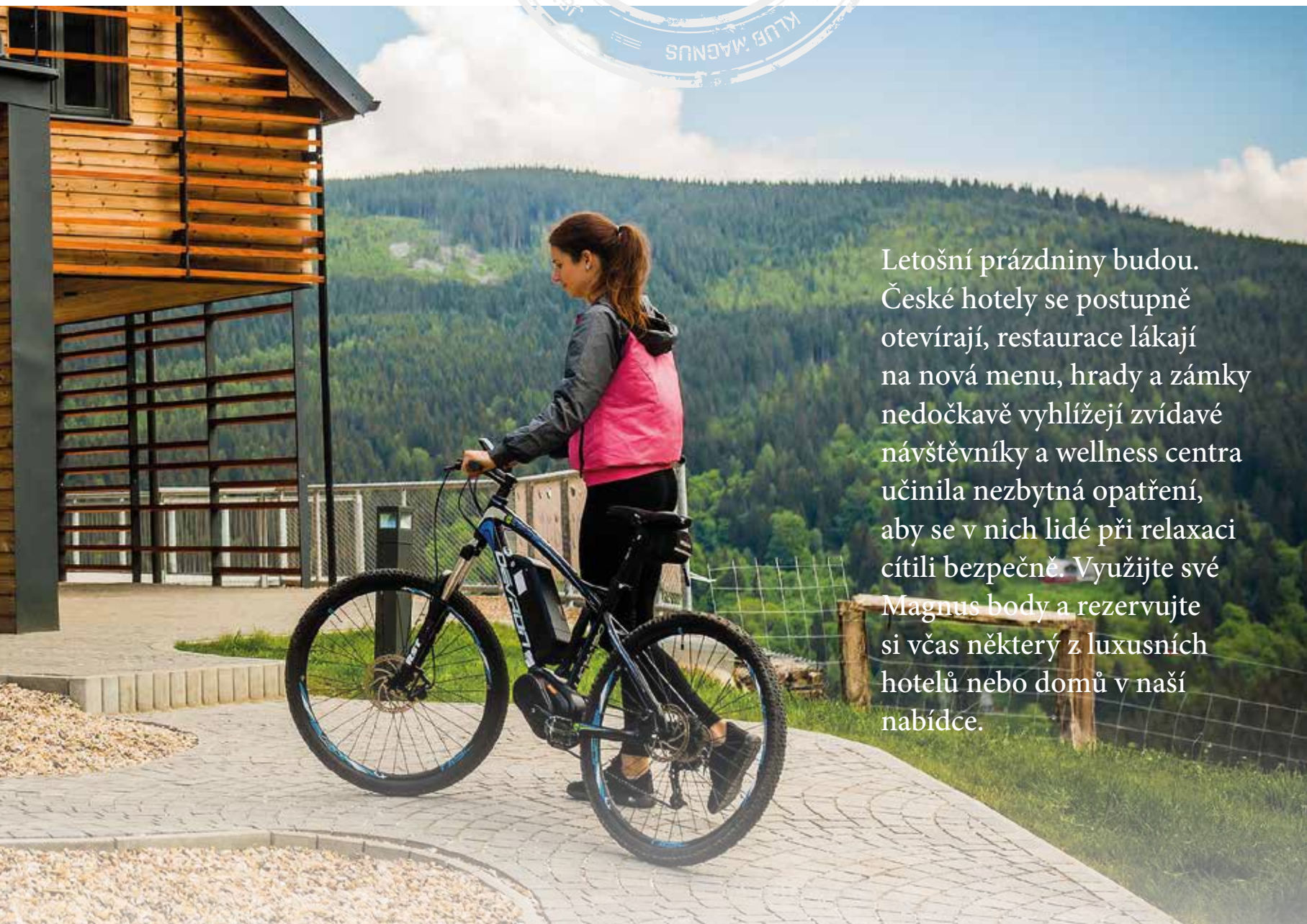
Pobytový balíček LÉTO 2020 pro 2 dospělé osoby a 2 děti (do 18 let) se snídaní na 7 nocí v termínu 20. 6. – 29. 8. 2020 v hodnotě 16 380 Kč získáte se slevou 10 %, a to za **58 968 bodů**.

CLARION GRANDHOTEL ZLATÝ LEV**** LIBEREC

Liberecko nabízí nepřehledné množství stavebních, kulturních či sportovních cílů. Dominantou je samozřejmě Ještěd se svojí stavbou století. Návštěvníci tohoto města mohou obdivovat i novorenesanční radnici či muzeum, divadlo a moderní knihovnu. Zoologická nebo botanická zahrada poskytuje podívanou rodinám.

Samotný Clarion Grandhotel Zlatý Lev v Liberci vás uchvátí svojí secesní krásou, milými zaměstnanci a kvalitou služeb. Odpočiňte si v hotelovém wellness nebo si naplánujte večer v moderní české hospodě s poctivou kuchyní. V hotelu najdete vše, co budete během svého pobytu v Liberci potřebovat.

Pobytový balíček LÉTO 2020 pro 2 dospělé osoby a 2 děti (do 18 let) se snídaní na 7 nocí v termínu 20. 6. – 29. 8. 2020 v hodnotě 16 380 Kč vyměníte za **58 968 bodů** (sleva činí 10 %).

Letošní prázdniny budou. České hotely se postupně otevírají, restaurace lákají na nová menu, hrady a zámky nedočkavě vyhlíží zvědavé návštěvníky a wellness centra učinila nezbytná opatření, aby se v nich lidé při relaxaci cítili bezpečně. Využijte své Magnus body a rezervujte si včas některý z luxusních hotelů nebo domů v naší nabídce.

GOLFOVÝ RESORT KASKÁDA

Hotel Kaskáda je součástí rekreačně-sportovního areálu a nabízí svým hostům dokonalou pohodu a klid. Zasažen je harmonicky do okolní přírody. Komfortní ubytování, které uspokojí i nejnáročnější klienty, je připraveno v bezbariérových bungalovech s architektonicky čistým vzhledem, zelenými střechami a zelení v okolí.

Regenerační pobyt v golfovém hotelu Kaskáda na 1 noc pro dvě osoby v termínu do 31. 10. 2020 v původní hodnotě 3 930 Kč si pořídíte se slevou 18,8% již za **12 760 bodů**.

Pobyt zahrnuje nocleh v hotelu Kaskáda v pokoji typu Deluxe pro dvě osoby, snídaně, neomezený vstup do wellness centra (bazén, finská a parní sauna), 45 minut klasické masáže pro každého či 50 minut privátní whirlpool s lahví sektu.

AMENITY RESORT ŠPINDLERŮV MLÝN

Amenity Resort Špindlerův Mlýn nabízí ubytování ve zbrusu novém čtyřhvězdičkovém hotelu a moderních apartmánech. Wellness se saunou, párou a Kneippovým chodníkem, bazén s vodními atrakcemi a vířivou lavicí, masáže či privátní wellness napomohou všem návštěvníkům načerpat energii a zregenerovat tělo a svaly.

Restaurace podávající lokální i mezinárodní speciality s prostornou terasou s krásným výhledem na vrcholky nejvyšších českých hor vám příjemní letní večery. Dvě bowlingové dráhy s možností úpravy pro nejmenší hráče a bar se pak postarají o zábavu ve večerních hodinách či při nepřízní počasí.

Ubytování pro dvě osoby se snídaní na 1 noc v pokoji Standard Double v termínu 26. 6. – 31. 8. 2020 v původní hodnotě 2 628 Kč můžete mít se slevou 5% za **9 988 bodů**.

AMENITY RESORT ČESKÁ KANADA

Ubytování se nachází v přírodním parku Česká Kanada, ve městě Nová Bystřice, jen kousek od hranic s Rakouskem.

Objednat si můžete dům pro 4 osoby s obytnou plochou 142 m². K dispozici jsou dvě samostatné ložnice, koupelna s toaletou, samostatná toaleta, plně vybavená kuchyň s kávovarem, myčkou a lednicí s mrazákem. Dále je vám k dispozici obývací pokoj s televizorem a vstupem na prostornou terasu (42 m²) se zahradním nábytkem.

Ubytování v domě pro čtyři osoby na 1 noc (minimální délka pobytu jsou 2 noci) získáte v termínu do 25. 6. 2020 za 14 252 bodů, v termínu od 26. 6. do 31. 8. 2020 za **20 352 bodů**. Sleva v obou případech činí 5%.

AMENITY HOTEL LIPNO

Rekreační areál Amenity Resort Lipno leží přímo na břehu lipenské přehrady a disponuje vlastní písčnou a oblázkovou pláží. Součástí resortu je největší wellness centrum na Lipně a také restaurace s nádherným výhledem, ve které můžete ochutnat speciality regionální kuchyně.

Ubytování na 1 noc pro dvě osoby ve dvoulůžkovém pokoji Superior Double room se snídaní v termínu 26. 6. – 31. 8. 2020 v hodnotě 3 100 Kč získáte se slevou 5% za **11 780 bodů**.

Klienti Amenity dostávají automaticky 25% slevu na veškeré služby Sport Areny kromě masáží. Hoteloví hosté mají vstup do slaneho vyhřívaného bazénu zdarma v době od 8 do 13 hodin. ■

Martin Cimprich: Ragby mě snad jednou bude živit

Ragbistou roku 2019 se stal říčanský odchovanec Martin Cimprich. Hlasující experti ocenili především jeho výkony v reprezentaci. Martin hraje aktuálně za skotský klub Boroughmuir. Ragby by se rád věnoval na profesionální úrovni, myslí ale i na zadní vrátka – ve Skotsku studuje obor Business Management.

Ragby není v Česku zase tak rozšířené. Jak jste se k němu dostal?

Původně jsem hrál v Praze fotbal. Když mi bylo deset let, odstěhovali jsme se do Říčan, kde patří ragby k největším sportům. Rozhodl jsem se, že ho vyzkouším.

Chytilo vás to hned?

Ještě asi tři roky jsem hrál zároveň i fotbal a rozhodoval jsem se, co mě bude bavit víc. Ragby mi ale začalo jít víc než fotbal, takže mě logicky začalo i víc bavit, a proto jsem se zaměřil už jen na něj. Zároveň tu byla lepší parta a bližší mi byly i hodnoty tohoto sportu. V patnácti letech jsem začal reálně uvažovat o tom, že bych se rád jednou ragby věnoval profesionálně. Výhodou tohoto sportu je, že ho lze hrát na vysoké úrovni i v mnohem pozdějším věku než fotbal.

Má ragby něco společného s fotbalem?

Ragby se z fotbalu vyvinulo. Hráči s číslem 10, což jsem i já, dokonce do míče hodně kopou. Shodné by mohlo být také to, že je to taktický sport a hraje se na čas, ne na body jako v tenise.

Když se J&T Banka stala partnerem České rugbyové unie, bylo to i kvůli hodnotám uznávaným v tomto sportu. Která z hodnot je pro vás klíčová?

Uchvátila mě férovost a respekt na hřišti. V tom je asi rozdíl oproti fotbalu, kde hráči klidně řvou na rozhodčího a hádají se mezi sebou. Ragbisté se k sobě chovají brutálně při hře, ale zároveň s respektem a slušně.

Vyznáváte tyto hodnoty i mimo hřiště?

Určitě se o to snažím, protože tyto hodnoty se hodí nejenom na hřiště, ale i mimo něj. Ve společnosti se v poslední době tyto hodnoty trochu

vytrácejí, proto jsem rád, když se mi je podaří někde prosadit. Myslím si, že ragby stále může být zajímavé pro lidi ve světě, který se od těchto hodnot odchyluje.

Na co byste se snažil nalákat mladé hráče ragby?

Za menší děti asi rozhodují ještě trochu rodiče a ty by mohly oslovit právě hodnoty, které jsou s ragby spojené. Navíc se tu děti naučí nebát se a překonávat překážky, což je důležitá výbava do života. Navíc u ragby můžou uspět i ti, kteří by u jiného sportu neuspěli. Třeba trochu zavalitější sportovci. Za mě je to i hezký sport na pohled.

Jaká byla vaše cesta z Říčan do Skotska, kde nyní studujete a hrajete?

V Česku se nedá hrát ragby profesionálně, takže jsem se už nějakou dobu poohlížel po možnosti vyjet do zahraničí. Ve Skotsku je pro studenty z Evropské unie škola zdarma a zároveň tady má ragby velmi dobrou úroveň, tudíž mi dávalo smysl přihlásit se tu na univerzitu a najít si tým.

Bylo složité se do dobrého ragbyového týmu dostat?

Musel jsem na to jít přes agenta, který měl kontakt ve skotské lize. Předal jsem mu video ze svých zápasů a na jeho základě jsem byl přijatý.

Brali vás Skotové jako konkurenta, který jim zabírá místo v týmu?

Ve Skotsku jsou našťásti v tomto ohledu docela přívětiví. Nesetkal jsem se s tím, že by mě schválně zařezávali, spíš mi pomáhali. V Anglii je to asi trochu jiné, tam jsou uzavřenější.

Jak jste se vypořádal se skotským dialektem?

Žiji v Edinburghu a tam, protože je to velké národní město, není dialekt tak hrozný. Stačí ale,

J&T Banka podporuje české ragby

Čest (Integrity), nadšení (Passion), soudržnost (Solidarity), disciplína (Discipline) a úcta (Respect), to jsou hodnoty, kterými se řídí ragbisté na celém světě. K těmto hodnotám se hrdě hlásí také české ragby, jehož generálním partnerem se v loňském roce stala J&T Banka.

aby přijel někdo z Glasgow, a už mám problém mu rozumět. Pomáhá mi sledovat skotské seriály.

Chtěl byste někdy vyzkoušet i americký fotbal?

Zatím jsem se k tomu nedostal, ale asi bych se tomu nebránil. Obávám se však, že by mě tento sport nebavil. V americkém fotbalu si řada lidí ani nesáhne na míč. V Americe je navíc tento sport hodně propojený s marketingem, každou chvíli jsou tam komerční přestávky.

Co je pro ragbistu při přípravě nejdůležitější?

Hodně závisí na pozici, na které hrajete. Na hřišti najdete stovacetikilové kluky i hubeňoury, kteří hrají na křídlech. Každý musí umět něco jiného. Na mojí pozici 10, což je taktik, je nutné znát hru. Proto je důležité sledovat hru profesionálů a učit se od nich. Zároveň jsou tu nezbytné dovednosti s míčem. Já tady nemusím být nejrychlejší, ale musím umět hodit dobrou nahrávku.

Víte už při příchodu na hřiště, co chcete odehrát?

Když se týmy navzájem znají, můžou se na hru předem připravit a třeba nekopat tolik do outu. Většinou ale máte základní plán, s nímž do zápasu jdete, a pokud to funguje, pojedete podle něj. Když ne, musíte provést rychlou analýzu a plán změnit. Pokud se budeme hodně snažit hrát ven přes útočnický a nebude to fungovat, musíme zjistit, jestli je to tím, že jsme daleko od sebe a házíme

ČESKÁ RUGBYOVÁ UNIE

si nahrávky ne dost doběhu, protože na to nejsme dost rychlí, nebo jestli na nás soupeři moc vybíhají, takže se musíme dostat více před ně. Takže si dáváme tajné signály, aby je soupeř neodhalil, například si řekneme nějakou barvu nebo číslo, což znamená změnu taktiky.

Dodržujete před hrou nějaký rituál?

Něco jako rituál asi úplně nemáme. Před zápasem si uděláme kolečko a trenér k nám mluví. Já osobně jdu rád na hřiště ještě před začátkem tréninku a vyzkouším si všechny věci, které chci v zápase udělat. Tím se ujistím, že to bude fungovat.

Jak po zátěži regenerujete?

Po zápase bývám trochu obouchaný, mívám nějaké modřiny nebo naraženiny, které se ale za dva tři dny zahojí. Rád si zajdu do sauny nebo bazénu, což udělá svalům dobře. Jinak je pro regeneraci důležité dobře spát a dobře jíst.

Pokud by nevyšla možnost žít se sportem, co byste dělal?

I kdybych se ragby živil, tak to není na celý život a rozhodně v tomto sportu nejsou takové výdělky jako ve fotbale, které by vás doživotně zajistily. Proto jsem si řekl, že je dobré něco vystudovat, abych uměl ještě něco jiného než ragby. Blízka je mi oblast financí, takže bych si chtěl jednou založit vlastní firmu nebo se věnovat finančním trhům či účetnictví. ■

Martin Cimprich

Ragby začal hrát v deseti letech v mimořádně úspěšném říčanském klubu. Letos se stal vítězem tradiční ankety Ragbista roku, kterou vyhlašuje Česká rugbyová unie. Aktuálně hraje za skotský klub Boroughmu a studuje obor Business Management na Queen Margaret University v Edinburghu. Jeho dres má číslo 10, je tedy útoková spojka.

Podzim ukáže, jak silný je trh s uměním

Loňské aukční jaro nabídlo řadu mimořádných okamžiků včetně památného prodeje obrazu Mikuláše Medka Akce I (Vajíčko), jehož cenovka se vyšplhala z nejnižšího podání 8,5 milionu na konečnou částku 57 milionů korun. Tato aukce v Arthouse Hejtmánek se uskutečnila téměř přesně před rokem. Letošní aukční jaro však takové radosti nenabídlo. Kvůli koronavirové pandemii a následným vládním omezením celá řada aukčních síní své jarní dražby vůbec neuskutečnila.

„Na konec března byla původně plánována aukce European Arts, na duben Adolf Loos Apartment and Gallery, na květen Galerie Kodl. A v tomto výčtu by se dalo pokračovat. Zatímco loni bylo na jarních aukcích nabízeno více než sedmdesát uměleckých děl s vyvolávací cenou přes milion korun (bez aukční provize), letos jich zatím bylo všehovšudy devět,“ vypočítává přední český odborník na aukční trh Jan Skřivánek, spolutvůrce J&T Banka Art Indexu a šéfredaktor serveru Art-plus.

Podle něj od začátku roku sběratelé a investoři na aukcích utratili 90 milionů korun. „To je o 470 milionů, respektive 84 procent méně než ve stejném období loňského roku. Zatímco loni se do konce května uskutečnilo 24 sálových aukcí, respektive aukcí s tištěným katalogem, letos jich zatím bylo jen deset,“ pokračuje ve výčtu Skřivánek.

Jedna věc ale zůstala podobná jako loni. Výrazný úspěch Mikuláše Medka. „Nejdražším dílem letošního roku je aktuálně obraz Mikuláše Medka Padající staré flétny z roku 1960, který se na březnové aukci 1. Art Consulting prodal za více než 6,1 milionu korun,“ dodává odborník. Jaký bude psychologický dopad na aukční trh, nelze ještě přesně odhadovat.

Dílo VIRUS 0420 Jana Kalába se vydražilo v charitativní aukci za 850 tisíc korun

„Reálné dopady koronakrizy na aukční trh zjistíme nejdříve na podzim – naprostá většina českých aukčních domů totiž zbytečně neriskovala a své velké sálové aukce přesunula právě na podzimní sezonu. K podzimu a nadcházejícím aukcím se tedy budou pojit dvě zásadní otázky, které odhalí směřování sekundárního trhu umění v následujících letech: v jakém počtu se sběratelé vrátí do aukčních sálů a jaká díla jim aukční domy budou schopny nabídnout?“ upozorňuje odbornice na umění z J&T Banky Valérie Dvořáková.

SVĚT V ÚTLUMU

Šíření koronaviru a vládní reakce na něj zasáhly svět umění velmi citlivě. V Česku byly galerie zavřeny dva měsíce, ačkoli se galeristé snažili zůstat v kontaktu s návštěvníky všemožnými způsoby, žádná internetová zkušenost nedokáže nahradit přímý kontakt s uměleckým dílem. Zrušeny byly také prestižní světové veletrhy, ten nejslavnější Art Basel byl z tradičních červnových dní přesunut na druhou půlku září. Největší aukční síně Sotheby's a Christie's přestaly pořádat sálové aukce.

Trh s uměním tak letos může očekávat výraznou ztrátu. Přitom již v loňském roce nebyl v nejlepší kondici. Podle nejnovější studie banky UBS ve spolupráci s Art Basel se v roce 2019 na trhu s uměním protočilo 64,1 miliardy dolarů, což

představuje pětiprocentní pokles oproti roku 2018. Přitom aukční trh několik let po sobě vykazoval rostoucí výsledky. Podle autorů studie se na poklesu podepsal mimo jiné brexit, protože právě Velká Británie zaznamenala pokles dokonce devítiprocentní.

Mírné ochlazení se podepsalo také na hospodaření zmíněných velkých aukčních domů, jejichž výsledky byly rovněž v porovnání s předchozím rokem horší.

ŠANCE PRO ONLINE

Studie banky UBS ukázala, že prostřednictvím internetu se prodalo umění za 5,9 miliardy dolarů. Internetový prodej tak stále nepředstavuje ani desetinu celkového trhu. Pozitivem však dle studie je, že více než polovina lidí kupujících loni umění přes internet od uměleckých dealerů byli noví zákazníci. Co se webových aukcí týče, tam představovali nováčci zhruba třetinu. Online aukce by však ve statistikách za rok 2020 mohly představovat mnohem větší podíl z celkových prodejů umění.

„Během koronakrizy se rozproudila zajímavá veřejná diskuse o online trhu s uměním. Online platformy i aukce fungovaly už před covidem, karanténní opatření z nich ale de facto vytvořila

Obraz Padající staré flétny z roku 1960 od Mikuláše Medka je aktuálně nejdražším dílem letošního roku. Vydražil se za více než 6,1 milionu korun

jedinou možnost, jak obchodovat. Soudě podle toho, jak se k této výzvě postavily zahraniční a naše aukční síně, se dá předpokládat další rozvoj zahraničního online trhu i po uklidnění epidemiologické situace," myslí si Valérie Dvořáková z J&T Banky. Do internetových aukcí se dostávala i významnější díla, než bývá obvyklé, a Sotheby's i Christie's nabízely služby soukromých prodejů také přes internet.

DOSAVADNÍ REKORD INTERNETOVÉ
AUKCE SOUČASNÉHO UMĚNÍ DRŽÍ
SOTHEBY'S

\$ 13,7 mil.

V květnu pak právě Sotheby's zaznamenala významný milník. Její internetová aukce současného umění konaná mezi 4. a 14. květnem vynesla 13,7 milionu dolarů, což je dosavadní rekord internetové aukce, navíc předchozí rekord padl o pouhé tři týdny dříve a měl poloviční hodnotu (pro pořádek: rekord online aukce Christie's má hodnotu 9,5 milionu dolarů). Ještě důležitější bylo, že letošní tržby Sotheby's z online aukcí se touto dražbou přehouply přes magickou hranici 100 milionů dolarů.

„Od 1. března jsme uspořádali 44 internetových aukcí," uvedl CEO Sotheby's Tad Smith pro Artnet News. Podle Eileen Kinsella z Artnet News tak aukční dům během pandemické krize značně „šlápl do pedálů". Zároveň upozorňuje, že na aukci se jen dvě položky dostaly přes hranici milionu dolarů, a za vysokými tržbami tak stojí také velké množství prodaných uměleckých děl, jejichž průměrná cena výrazně zaostává za cenami při sálových aukcích.

ŠANCE I PRO CHARITU

Také v Česku se internetovým aukcím dostalo většího prostoru. Přesto si největší pozornost zaslouženě vydobyl trochu jiný projekt. Galerie Kodl, která svou sálovou aukci přesunula na podzim,

uspořádala charitativní dražbu díla VIRUS 0420 (anticovid) talentovaného Jana Kalába, který se zároveň stal skokanem roku v letošním žebříčku J&T Banka Art Index.

„Sekci současného umění mají v naší galerii na starosti moje děti, ale já sám jsem do tohoto světa vtahován stále více. Autorem jednoho z dalších příběhů tohoto žánru je Honza Kaláb. Myslím si, že má skvělý nápad a navíc jeho obraz má parametry nejvyšší kvality. I když si přál začínat s velkorysou vyvolávací cenou 1 Kč, tajně doufám, že konečná cena by mohla rezonovat na čtvrt milionu a více. Jedná se o unikátní práci podloženou spontánním příběhem a suverénně namalovanou pod vlivem pevné víry ve vítězství vědy a medicíny nad záhadnou nemocí," uvedl ještě před samotnou aukcí Martin Kodl.

Aukce nakonec dopadla mnohem lépe, než si před jejím uspořádáním kdokoli uměl představit. Obraz VIRUS 0420 (antivirus) se nakonec prodal za 850 tisíc korun.

„Děkuji všem dražitelům a gratuluji vítězi. Jsem šťastný, že finální částka došplhala tak vysoko a i po rozdělení prodejní ceny na pět rovných dílů se bude jednat o významnou pomoc pro všechny vybrané neziskovky," poděkoval Jan Kaláb.

Přes jasný úspěch budou podle Valérie Dvořákové české aukční domy v přístupu k online stále opatrnější ve srovnání se zahraničními konkurenty. „Na těch několik výjimek, které krizi využily, aby si online trh trochu více osahaly, se ale těším. Myslím, že svou progresivitou získávají hodnotný náskok," dodává odbornice.

PŘIJDE KRIZE?

Je stále zřejmější, že tuzemské i světové hospodářství čekají temnější chvíle. Ty se obvykle projevují také na trhu s uměním, které sice část populace vnímá jako jakousi zbytnou nadstavbu, zároveň to ale mnohé představuje solidní alternativní investici, jejíž hodnota v čase neklesá. Jak se tedy trh s uměním promění v nadcházejících měsících?

„Zatím to lze jen odhadovat. Ekonomická krize v letech 2008–2009 měla na trh s uměním poměrně příznivý efekt, neboť v době rozkolísání akciových i měnových trhů umění plnilo roli alternativního investičního nástroje. Rok 2009 byl z hlediska celkového obrátu rekordní. Současná situace je však strukturálně odlišná a bude záležet hlavně na tom, kdo z investorů a sběratelů bude krizí zasažen a do jaké míry," myslí si Jan Skřivánek z Artplus. Podle něj se zatím ukazuje jako problém spíše nabídka než poptávka, především u položek, jejichž základní podání přesahuje částku 1 milion korun.

PODLE NEJNOVĚJŠÍ STUDIE SE
V ROCE 2019 NA TRHU S UMĚNÍM
PROTOČILO

\$ 64,1 mld.

„Patrně se letos dočkáme jen mála prodejů za víc než deset milionů korun. Majitelé uměleckých děl, kteří k prodeji nebudou nuceni vnějšími okolnostmi, patrně budou nyní s prodeji vyčkávat a odkládat je na příznivější dobu. Na druhou stranu může dojít i k tomu, že ekonomické obtíže na trh vytáhnou díla, jež by jinak dál zůstala ve sbírkách," dodává Skřivánek.

Obraz Akce I (Vajíčko) od Mikuláše Medka se vydražil za rekordních 57 milionů korun

A obdobně to vidí také Valérie Dvořáková. „Obraťte aukčních domů možná klesnou, spíš to ale bude mít na svědomí opatrnost prodávajících klientů, kteří si s prodejem svých děl budou chtít počkat na stabilnější období. Umění nicméně bývá vůči krizím poměrně odolné. Umění totiž funguje jako velmi spolehlivý uchovatel hodnoty a sběratelé si toho jsou dobře vědomi. I tentokrát by to mohlo zafungovat jako motivace pro vstup nových kupců na trh, což v aukčním světě znamená víc příhozů a vyšší ceny." ■

MAPA ČESKÉHO RAGBY

MAPARAGBY.CZ

NIKDY NENÍ POZDĚ

ČESKÁ RUGBYOVÁ
UNIE

J&T BANKA